

Tržište hrane ponovo je u fokusu najšire svetske javnosti. Podatak koji su objavile UN o istorijski rekordnom uvozu žitarica najsiromašnijih zemalja sveta, pa zatim podatak američkog ministarstva poljoprivrede o najmanjim zalihama kukuruza u poslednjih 8 godina i konačno procene FAO organizacije o novom talasu poskupljenja hrane u prvoj polovini godine, samo su još više podgrejale atmosferu opšteg interesa za tržišna dešavanja. Na berzi u Novom Sadu u roku od samo tri nedelje po drugi put je oboren ovogodišnji rekord po obimu trgovanja. U periodu 02.04.-06.04.2012. godine ostvaren je promet od 4.173 tona robe, što je rezultiralo finansijskom vrednošću prometa od 94.400.030,00 dinara. U odnosu na prethodnu nedelju fizički obim prometa je veći za 71,09%, dok je finansijski promet veći za 58,49%. Tržište žitarica u Srbiji funkcioniše trenutno na dva paralelna koloseka: jedan, koji je svojom ponudom trasirala država, a drugi koji se odvija na redovnom komercijalnom tržištu. Realizacija državne prodaje pšenice i kukuruza je usmerena na tačno određenu prerađivačku ciljnu grupu, dok se na komercijalnom tržištu pojavljuju svi ostali, a ponajviše izvoznici. Oba tržišta funkcionišu dobro.

Tržište pšenice je izuzetno stabilno. Drugu nedelju za redom svi kupoprodajni ugovori realizovani su po jedinstvenoj ceni od 23,22 din/kg (21,50 bez PDV). Najava kišnog peiroda mogla bi da utiče na dodatno smirivanje ovog tržišta i definitivno relaksira tržišne učesnike od tenzija kojih je bilo u prva tri meseca ove godine.

Kukuruz je po tradiciji najtraženija berzanska roba. Izvoznici užurbano pune barže za transport do Konstance. Tržišne okolnosti im i dalje idu na ruku, bez obzira na konstantni rast cene ove robe. Ovoga puta nedeljni rast prosečne cene koja je iznosila 21,06 din/kg (19,46 bez PDV) u odnosu na prethodnu nedelju je iznosio 1,72%. S obzirom na sve veću ponudu prirodno suvog kukuruza JUS kvaliteta, može se očekivati privremeno smirivanje cene.

Soja u potpunosti opravdava epitet ovosezonskog hita na tržištu primarnih poljoprivrednih proizvoda. U nedelji za nama ovom robom se trgovalo po prosečnoj ceni od 45,90 din/kg (42,50 bez PDV), što je za 3,66% veća cena nego prethodne nedelje. Maksimalna cena od 43,00 din/kg bez PDV koja je realizovana protekle nedelje, je apsolutni rekord koji je soja roda 2011.

postigla na tržištu.

Od ostalih roba trgovalo se još samo mineralnim đubrivom UREA po prosečnoj ceni od 45,91 din/kg.

Nakon nepovoljnih vremenskih uslova za transport tokom zimskog perioda, očigledno je došlo vreme da se realizuju kako odloženi tako i novi izvozni aranžmani. Povećan izvoz tokom marta je imao pozitivne posledice i na trgovanje na organizovanom berzanskom tržištu. Mesečni obim prometa je bio najveći u poslednje tri godine, odnosno ukupno je prometovano 12.547 tona robe, finansijske vrednosti 319.823.964,10 dinara. O kolikom je rastu reč govori i podatak da je u odnosu na prethodni mesec rast količinskog obima prometa iznosio čak 134%, dok je u odnosu na mart 2011. promet veći za 78%.

Zanimljiv podatak je i poređenje sa rekordim martovskim prometom iz 2009. godine. Iako je tada, u odnosu na mart ove godine, realizovan količinski obim trgovanja bio veći za 7,5%, finansijska vrednost prometa bila je manja za čak 54%, što govori o izrazitom rastu cena na robnom tržištu. Ovome treba dodati da je dinar u ovom periodu u odnosu na evro izgubio vrednost za oko 17%.

Nakon konstantnog rasta cene pšenice od početka ove godine, u martu je došlo do primirivanja. Uz promenljiv trend tokom meseca cena se kretala u rasponu od minimalnih 21,30 do maksimalnih 22,50 din/kg bez PDV-a. Ponder je iznosio 21,99 din/kg bez PDV-a (23,75 din/kg sa PDV-om), što je pad prosečne cene u odnosu na februarsku za 0,54%.

Gotovo 60% ukupnog berzanskog prometa se odnosilo na kukuruz roda 2011. godine. Od početka meseca cena je rasla, pa je i prosek u odnosu na februarski veći za 1,19%, odnosno matrovski ponder za veštački sušen kukuruz je 18,72 din/kg bez PDV-a (20,22 din/kg sa PDV-om). Realizovani su i ugovori na kukuruz sa povećanom vlagom, pri čemu je cena kukuruza sa vlagom do 14,5% iznosila 19,10 din bez PDV-a, sa 15% vlage 18,70 din/kg i kukuruz sa 17% vlage 18,20 din/kg bez PDV-a. Prvi ugovor na prirodno suv kukuruz u okviru SRPS standarda je realizovan u drugoj polovini meseca po ceni 18,50 din bez PDV-a.

Rastući trend kretanja cena je prisutan i na tržištu roba iz soja kompleksa. Zrno je u odnosu na prethodni mesec poskupelo za 1,88%, tako da je jedan kilogram u proseku koštao 40,21 din/kg

bez PDV-a (43,42 din/kg sa PDV-om), dok je kilogram sojine sačme skuplji za 5% i trebalo ga je u proseku platiti 38,01 din bez PDV-a (44,85 din/kg sa PDV-om). Uvrećen sojin griz je u martu prometovan po 45,00 din bez PDV-a (53,10 din/kg sa PDV-om).

Ugovori za mineralno đubrivo UREA su realizovani u proseku po 42,61 din bez PDV-a (46,02 din sa PDV-om), a NPK sa formulacijom 9:15:15 po 42,50 din (45,90 din/kg sa PDV-om). Ponderisana cena stočnog brašna je iznosila 17,32 din/kg bez PDV-a (18,71 din/kg sa PDV-om).